

VERENIGING
"ORDE DER VERDRAAGZAMEN"

Kon. Goedgekeurd d.d. 22 februari 1958, nr. 58

GEVESTIGD TE 'S-GRAVENHAGE

Giro no. 468874 t.n.v. de Penningm. der "ODV", DEN HAAG

UITSL. VOOR VERSLAGEN EN ABONN. DOVENETELWEG 57a. DEN HAAG TEL. 68.45.41.
Secretariaat: Graaf Willem de Rijkelaan 15 Leidschendam Tel: 0176. - 5154

W E E K B L A D

nadruk verboden

B A D

17e jaargang nr.27

23 maart 1973

x in de kantlijn betekent de vraag

- " " " " " het antwoord

Goeden avond, vrienden.

Allereerst de signaturetune van de Orde: Wij zijn niet alwetend of ofoonfeilbaar, U bent dit ook niet, dus denk a.u.b. goed na.

Ons onderwerp van heden mag meer actueel zijn. Ik zou met U willen spreken over het thema van deze avond:

T E G E N S T E L L I N G E N

Want alle tegenstellingen worden op het ogenblik in de wereld, waarin u leeft, wel zeer sterk benadrukt. Dat is voor een deel te danken aan allerhande kosmische stralingen, stromingen etc., die de mensen nu eenmaal beïnvloeden.

Wanneer je je afvraagt, waar al die tegenstellingen eigenlijk door veroorzaakt worden, zo kun je wel zeggen, dat de voornaamste reden hiervoor een algemeen gebrek aan I.Q. is.

Want de meeste mensen begrijpen elkaar niet. Wanneer je hoort, hoe de mensen tegen elkaar praten over dingen, die zij belangrijk achten, zo krijg je het gevoel, dat zij over elkaar heen spreken, elkaar niet verstaan om, uiteindelijk uitgeput, te wachten op een antwoord, dat zij ook al niet kunnen begrijpen.

Een probleem, dat je overal ziet. Neem nu b.v. de vraag, wat voor de meesten in feite democratie betekent. Want de democratie van uw dagen is een zaakje voor handige jongens, die werken met stommelingen.

En dan het socialisme. Weet u, wat dat voor de meesten is? Potverteren, tot je uiteindelijk zelf ook de rekening moet gaan betalen.

Dat zijn zaken, die je natuurlijk niet moogt zeggen, want

die waarheid klinkt veel te bitter. Maar aan de andere kant

Juist in deze dagen worden de mensen steeds weer met hun neus op de feiten gedrukt. En dat zijn heus niet alleen zaken als de kabinetscrisis in uw land. Wat mij tussen twee haakjes doet denken aan Peytonplace, want ook dat is veel ellende en eindeloos.

Zoals het daarbij ook niet in het bijzonder gaat om het verschil van mening tussen werkgevers en vakbonden, want ook dat is in wezen reeds een heel oud verhaal. Het gaat meer om de vraag, wat er op het ogenblik eigenlijk aan de gang is, welke invloed zich nu doet gelden.

Dan moeten wij konstateren, dat de laatste 14 maanden een voortdurende verscherping van standpunten tot stand kwam, niet alleen wanneer het gaat om groepen t.a.v. elkaar, maar ook wanneer het gaat om mensen tegenover elkaar.

Kijken wij wat dichter bij in de tijd, dan zien wij, dat in de laatste 3 maanden de neiging van de mensen om eens rustig naar elkaar te luisteren, veel minder is geworden. De onverstaaenbaarheid is kennelijk groter geworden.

Ook dit kunnen wij terugvoeren op een bepaalde kosmische tendens, een ontwikkeling, die het geheel van de wereld zo langzaam stevig in zijn greep heeft.

Nu kunnen wij dergelijke invloeden natuurlijk met een kleur aan gaan duiden, maar volgens mij is dat maar bedenkelijk. Wanneer je een invloed tracht te definiëren en haar dan een kleur noemt, ben je altijd weer volgens bepaalde mensen onjuist.

Deze invloed b.v. zou ik in Amerika rood moeten noemen, want alle ongehoorzaamheid, alle verzet tegen het bestaande en alle onbegrip, wordt daar als kommunisme beschouwd. Elders zou ik over rechts groen - geel moeten spreken, omdat in andere landen alle onbegrip en alle ongehoorzaamheid nu eenmaal kapitalistisch wordt genoemd.

Ik zal daarom vanavond de invloeden niet als kleurstralingen aanduiden. Ik wil gewoon vertellen, wat er aan de hand is. Wanneer u b.v. rond 3 weken geleden hebt opgelet, zo zult u met verbazing gezien hebben, dat juist toen allerhande standpunten aan het wankelen zijn gegaan. En daarmee doel ik niet op " onze Joop ". Ik denk dan ook aan de mensen in Frankrijk, in Argentinië, waar u dit het gemakkelijkst kunt zien, maar ik denk ook aan ontwikkelingen op Cyprus, die u eerst iets later vernomen hebt, aan de verandering in de verhoudingen tussen India en Pakistan enz.

Kijk het maar na: ongeveer 3 weken geleden zijn al die tendensen voor het eerst duidelijk kenbaar geworden. Zelfs in de interne verhoudingen van Israel zien wij een verandering en ook in het arabische blok zien wij een wijziging, die rond 3 weken geleden eigenlijk pas goed is begonnen.

Kijken wij eens wat verder, dan komen wij tot de ontdekking, dat rond een week geleden vele mensen op allerhande gebied hun neuzen zijn gaan stoten.

Het is voor de mensen nogal wat moeilijk op het ogenblik en dat zal nog wel even zo blijven ook: Wanneer de mensen op de een of andere wijze te veel op zichzelf zijn gesteld, of te veel uitgaan van hun eigen denkwijzen en behoeften, krijgen zij geen antwoord meer uit de wereld. Het lijkt wel of er een dempende invloed is, zodat een ieder, die van een ander iets wil of verwacht, overal ten antwoord krijgt: zoek dat zelf maar uit.

Deze situatie zal zich nog verder ontwikkelen. Wij moeten er rekening mee houden, dat zo over 1½ maand of iets meer een scherpe tendens ontstaat, die de mensen konfronteert met het feit, dat zij werkelijk geen antwoord meer krijgen.

Deze werking zal dan volgens mij ook op internationaal vlak kenbaar worden. Ik heb zo het gevoel, dat vele konferenties juist dan worden afgebroken, terwijl de kontrakten, die in die periode worden afgesloten, bijna onmiddellijk weer worden geschonden.

Ik heb trouwens ook een gevoel, dat in deze periode groepen, die menen populair te zijn, ontdekken, dat zij in de put komen te zitten, terwijl andere groepen, waarvan men weinig of niets hoorde of verwachtte, opeens op de voorgrond komen. Ook moeten wij rond die tijd nieuwe uitbarstingen van geweld - dadigheid verwachten.

De tegenstelling tot dit alles is een geestelijke invloed, die zich in dezelfde periode, maar waarschijnlijk niet zo massaal, kenbaar maakt.

Er worden steeds meer mensen gekonfronteerd met denkbeelden, waarvan zij de oorsprong niet aan zichzelf kunnen verklaren. Het meest opvallende is wel, dat dergelijke denkbeelden nu niet worden afgedaan als dagdromen of sprookjes, maar dat men er werkelijk iets mee probeert te doen.

Er is in deze tijd een inspiratieve tendens, waarbij vooral meer abstracte begrippen en waarden een grote nadruk krijgen, terwijl vele punten op dit gebied opeens aan een vernieuwing toe schijnen te zijn.

Ik heb voor mijzelf nagerekend, wat het punt in de tijd zal zijn, waarop deze tendens zichtbaar zal worden. Nu ben ik natuurlijk geen goede rekenaar. Ik heb in de handel gezeten en tel dus nogal gauw wat te veel.

Maar wanneer ik redelijk goed gerekend hebben, zal de werking van deze geestelijke tendens zich kenbaar gaan uiten over ongeveer 2 maanden. Het zonderlinge, wat wij daarbij zullen zien, omvat o.m.:

Een plotseling ingrijpen en ingrijpende veranderingen in verschillende kerken, in verschillende politieke partijen, een sterke verandering in bepaalde buitenlandse politieke verhoudingen en een algehele omstelling naar ik aanneem t.a.v. het monetair stelsel. De invloeden werken zover ik na kan gaan op deze gebieden reeds nu in en zullen op het genoemde tijdstip ook in gevolgen kenbaar worden.

Gelijktijdig zou men kunnen zien, dat mensen zich opeens bewust gaan worden van andere betekenissen in het leven dan zij tot op dat ogenblik aannamen. Zij voelen zich opeens tot b.v. kunst meer aangetrokken dan voorheen, zij voelen zich aangetrokken tot meditatie, tot overpeinzingen en zullen in vele gevallen volgens mij ook daardoor komen tot voor henzelf reële konklusies, waardoor in hun eigen leven grote veranderingen op gaan treden.

Blijft het voor u nog wel wat vaag? Geen wonder. Ik voel mij bijna een soort kosmische Witteveen, die duidelijk moet maken, waarin in feite het disconto omhoog zou moeten, maar gelijktijdig dient te betogen, dat het om andere redenen toch weer omlaag zou moeten.

Er zijn tegenstellingen tussen geest en stof, tussen de verschillende ontwikkelingen en invloeden. Laat mij daarom maar liever proberen, dit op mijn eigen wijze kort te formuleren.

De inspiratieve werking van deze tijd kan als volgt omschreven worden: Een plotselinge konfrontatie met de nuttelosheid van veel in je eigen leven en de zinloosheid van veel, wat je tot op heden hebt aangehangen.

Het resultaat daarvan is een periode van ontmoediging, gepaardgaande met een verandering van werkwijze en denkwijze.

De aantastende tendens, die zoals u weet, nog rond 6 weken door blijft dreinen, zou ik willen omschrijven als: Een beschaamd worden in alle verwachtingen die je had, daar je dezen op het verleden had gebaseerd, terwijl je niet voldoende naar de toekomst hebt gekeken.

Kijk ik naar de religieuze kant van dit alles, dan zou ik willen zeggen: In de religie wordt men gekonfronteerd met de vraag, of God nu het belangrijkste is, dan wel eigen gelijk. Ik denk overigens, dat het eigen gelijk het bij heel wat mensen zal winnen, maar het belangrijke is toch wel, dat bij zeer velen problemen, die tot nu toe onderdrukt werden of terzijde werden geschoven, op de voorgrond komen en een oplossing gaan vergen.

Zakelijk alles beziende zou ik willen stellen: Er ontstaat een tendens om bedrijfsuitbreidingen af te remmen, eigen handelsrelaties te herzien, terwijl gelijktijdig in zeer vele landen een neiging kenbaar wordt, die tot het treffen van protectionistische maatregelen voert.

In het sociale vlak meen ik, dat op het ogenblik de benadering van sociale problemen in toenemende mate gaat uitmunten door de a-socialiteit van de wijze, waarop men de sociale voorzorgen, vooral ook ten bate van de z.g. a-socialen in toepassing brengt. Hierin komt echter verandering, doordat een toenemend deel van de sociaal geëngageerden de a-sociale benadering van problemen niet langer kunnen nemen, zich daartegen verzetten en mogelijk daardoor zelf tot a-socialen bestempeld zullen worden, maar gelijktijdig zo bereiken, dat een herziening van vele punten in het sociaal bestel zowel als in de samenwerking tussen verschillende groepen tot stand komt.

Dit geldt niet allen voor Nederland, maar ook voor Zuid-Afrika, Bangladesh, in wat mindere mate voor China, in sterke mate voor bepaalde delen van Canada en bovendien voor vele kleine staten in Afrika.

In die jongere staten zullen wij de uitwerking echter niet zo duidelijk kunnen waarnemen. Wanneer men daar tot de overtuiging komt, dat een reform nodig is, begint men immers meteen een revolutie, die al dan niet zal slagen, waarna in de overwinningsoes of de nederlaag alle sociale gevoelens in het vergeetboek plegen te geraken.

De historie voor de komende tijd wordt naar ik meen reeds in dit jaar voor een groot deel vastgelegd. De meesten van u realiseren zich niet, dat zowel in 1963, 1971 als in dit jaar een groot gevaar bestaat voor het ontstaan van wereldomvattende conflicten.

De invloeden, die op het ogenblik aan het werk zijn, maken het optreden van dergelijke conflicten niet minder waarschijnlijk. Terwijl vele mensen de krachten met elkaar zouden willen meten op nationale of internationale basis, grijpt de geest in, zodat de mensen gekonfronteerd worden met de noodzaak in eigen maatschappij de macht en kracht van de ene groep

te meten met die van de andere groep. Dit maakt, zoals u zult begrijpen, het voeren van oorlogen omentwille van aanzien en het uitbuiten van conflicten om nationale voordelen te behalen, minder aanvaardbaar en dus ook minder waarschijnlijk.

Een sterke nadruk valt in deze tijd ook op de wens terug te keren naar het platte land. De oorzaak is de toenemende overlast in de steden.

Een vernieuwing verwacht ik ook in verband met de woningbouw. Binnen niet al te lange tijd zal een groot schandaal op dit terrein aan de dag komen, waardoor men gaat beseffen, dat het in vele gevallen mogelijk is werkelijk goede woningen te bouwen voor nog geen tiende, van wat zij nu zouden kosten. Ook elders zal men ontdekken, dat vele partijen, waaronder gemeenten en bouwers, winsten nemen, die niet in verhouding staan tot hun prestaties. Voor landen als Nederland en België kan een andere benadering van de bouw hieruit voortvloeien, wat voor de woningbouw en huisvesting vergaande consequenties kan hebben.

Toch is de grootste tegenstelling, die ik in deze tijd moet konstateren, een andere: die tussen intentie en daad. Wanneer wij nagaan, hoe b.v. de stelling van de 3 progressieve partijen in Nederland is en nagaan, hoe zij op een overigens burgerlijke wijze tot een kompromis-kabinet willen komen, dan kun je toch wel zeggen, dat zij in vele opzichten het tegendeel streven te bereiken van hetgeen zij als hun ideaal hebben verkondigd. Wat overigens vele mensen zal opvallen.

In Nederland is men b.v. ook bezig verbeteringen aan te brengen voor de reizigers - de woonwagenbewoners. Men heeft ontdekt, dat men ongelijk had met zijn pogingen tot centralisatie en verkeerdelijk meende, dat deze mensen wel zo zouden reageren, als men dit ambtelijk als wenselijk had bepaald.

Daarmede is het probleem niet opgelost. Men spreekt wel over het weer aanleggen van kleinere kampen, maar dit is zo snel nog niet te bereiken, zoals u zult begrijpen.

Het gevolg is, dat de lucht davert van de beloften omtrent spreidingsmogelijkheden voor deze mensen, terwijl anderzijds een sterke praktische tendens aanwezig is bij diezelfde overheid, om de centrale kampen voorlopig nog te blijven handhaven.

Wat een tegenstelling is tussen intentie - spreiding - en de daad - behouden van de centralisatie. Maar mogelijk denkt u, dat dit alles kleine en onbelangrijke zaken zijn. Er zijn echter meerdere van deze symptomen. Zo spreekt men aan de ene kant over de noodzaak het moreel in dit land te verbeteren en gaat men aan de andere kant - daarom? - over tot het praktisch vrijlaten van zelfs de harde pornografie.

Overigens zal men dit officieel eerst kunnen doen, wanneer er een nieuw kabinet is, zodat een officiële bevestiging van dit vrijlaten nog wel enkele maanden kan duren. Maar in de praktijk laat men reeds nu veel gaan, wat tot op heden nog door de wet verboden is.

Men predikt wel de oude moraal, maar handhaaft die in wezen niet meer, dan wel predikt men een nieuwe moraal, zonder toe te geven, dat deze niet werkelijk aanvaardbaar is voor een meerderheid. Een krankzinnige toestand.

Maar mogelijk wilt u nu liever iets over de innerlijke mens horen? (ja) Vreemd. Wanneer je een vraag stelt op deze wijze, is er altijd wel iemand, die ja zegt. Laats vroeg ik, of men iets wilde horen over de mogelijkheid met knoflook

vampiers te verdrijven. Waarop iemand onmiddellijk ja riep, waarschijnlijk in de hoop, dat ik Bram Stoker achterna zou gaan.

Kent U Bram Stoker niet? Dat was iemand, die niet stookte, terwijl Stoker ook zijn echte naam niet was. Maar hij schreef wel de beroemde geschiedenis van Dracula, die in het victoriaanse tijdperk werd beschouwd als de supergriezel. Sindsdien heeft de film de graaf zodanig afgemat, dat hij op het ogenblik alleen nog maar een arme verdoolde bloeddrinker is, die eigenlijk zo kwaad nog niet is. Maar nu kom ik in de richting van een literaire kritiek en daarmee moet ik mij nu maar liever niet bezig houden.

Spreekt u van de innerlijke mens. Elke mens is deel van de kosmos. Elke mens zou zich daarvan enigszins bewust moeten zijn. De doorsnee mens beschouwt zichzelf echter als een volledige tegenstelling tot de rest van de kosmos. Hij tracht dan ook alles in de kosmos op zichzelf te betrekken en vanuit zichzelf te regeren.

Daar hij daartoe natuurlijk niet in staat is, is hij teleurgesteld in de kosmos en trekt zich terug in een egoïstische en egocentrische wereldbeschouwing, waarbij hij zich dan door geen enkel feit meer af laat brengen.

Dit is iets, wat op het ogenblik bij vele mensen zeer sterk kenbaar wordt. Ik geloof dan ook, dat wij in de komende tijd zeer vele ijverars zullen zien, die streven naar een herstel van oude normen, waaraan zij zichzelf niet bepaald strikt hebben gehouden.

Oude normen zijn, zoals u weet, sociaal-politiek-moreel oud roest, dat eigenlijk niet meer op te poetsen is, maar waar veel mensen nog met weemoed naar terug denken, omdat het zo prettig was, dat anderen zich aan die normen hielden.

Het gevolg hiervan is, dat vele mensen, die in zichzelf enig licht vinden, gaan stellen: Het is voor mij niet meer belangrijk, wat de wereld denkt en doet. Zolang ik zelf kan leven, zoals dit voor mij nodig is, zal ik in de wereld altijd wel iets vinden, waardoor het mij mogelijk is in die wereld te ervaren en in die wereld met mijn innerlijke ontwikkeling voort te gaan.

In het geestelijk leven meen ik, dat de gang der esoterie, het stijgen dus langs innerlijke wegen tot het grote onbekende niet zo sterk meer op de voorgrond zal treden. Ik meen dat daarentegen het gevoel van kosmische harmonie, het streven naar algehele verbondenheid met wereld en kosmos veel sterker op de voorgrond zal treden. Dit niet op de hippe wijze, die enige tijd een mode was, maar op basis van een concrete innerlijke beleving.

In de mens bestaat verder iets, wat je zijn werkelijke ik, of het totaal van zijn werkelijk weten zou kunnen noemen, dit is veelal het product van alles, wat je gekend hebt, inbegrepen alle ervaring, die je hebt opgedaan voor je geboren werd.

In deze periode handelen de mensen meestal nog, of deze voorgeschiedenis van hun ik niet zou bestaan. Velen zijn zelfs geneigd om een na de dood voortbestaan eveneens te ontkennen om zich van de lasten van het heden zo prettig mogelijk te kunnen ontdoen.

Gelijktijdig wordt door een tendens, die over rond 6 maanden

waarschijnlijk het sterkste tot uiting zal komen, de mens er toe gebracht, bepaalde dingen uit dit werkelijk ik zich te gaan herinneren. Niet dat men nu kan zeggen: ik weet, wat ik in vroegere tijden als inkarnatie geweest ben. Dat is trouwens maar goed ook, want heel wat mensen beschouwen zich dan als inkarnaties van Marcus Antonius of Cleopatra, terwijl anderen menen Romeo of Julia geweest te zijn. Ik ken er zelfs, die menen inkarnaties te zijn van Tatiana en Oberon ....

Ik bedoel dus zeker niet, dat men zich alle vormen in het verleden zal herinneren. Maar de mensen zullen zich opeens bewust worden van het feit, dat zij veel meer weten, dan zij meenden te weten. Zij zullen ontdekken, dat zij opeens nieuwe en verdergaande inzichten bezitten, die ergens in hun eigen wezen verankerd zijn.

De uiting hierbij is, dat bijna spontaan vormen van kennis en zelfs acties naar voren treden, die geheel vreemd zijn aan de mens tot dan toe en niet stroken met hun voorgaand gedrag.

Het werkelijke ik van de mens zal in deze tendens de overhand kunnen krijgen, omdat de mens in vele gevallen in deze tijd door de grote spanningen en tegenstrijdigheden, waarin zij leven, niet meer in staat zijn tot een bewust en redelijk functioneren. Zij hebben het gevoel geen invloed meer te hebben op hun werkelijk beleven.

Hierdoor ontstaat een innerlijke impasse, die zich mede uit in een niet bewust en gedreven handelen. Deze stilstand op meer redelijk en zelfs emotioneel vlak geeft de oude ervaringen, die in het werkelijke ik aanwezig zijn en de geestelijke krachten, die normaal in de mens op de achtergrond worden gedrongen, de mogelijkheid zich sterker te uiten.

De zaak is interessant, nietwaar? Ook het volgende is uw aandacht wel waard: Wij zijn in de geest op het ogenblik bezig grote acties te volvoeren. Dat gaat niet alleen om een paar landen, maar geldt practisch de gehele wereld.

Het is op zich, altans voor mij, een aangename zaak. Want indien alle andere sprekers aanwezig en beschikbaar zouden zijn geweest, zo vraag ik mij af, of men mij dit eerste onderwerp wel zou hebben opgedragen.

Er is dus een enorme sterke geestelijke activiteit, die naar ik aanneem zelfs vooruit loopt op de volgende Wessacbijeenkomst. Men doet dit, omdat bepaalde kosmische en geestelijke verschijnselen dermate fel kenbaar zijn geworden, dat men beseft, dat een algeheel ingrijpen werkelijk noodzakelijk is geworden, terwijl de geest moet trachten de tegenstellingen, die zich in geweld zouden kunnen ontladen, zoveel mogelijk te verbrokkelen, wanneer zij niet onderdrukt kunnen worden.

O, wij in de geest hebben er niet veel op tegen, dat de mensen zo nu en dan een een robbertje vechten, maar wij houden er niet van, dat de wereld vernietigd wordt. Wij vinden het niet erg, dat mensen, die met alle geweld met hun kop tegen de muur willen lopen, eens een hersenschudding oplopen. Dat is hun eigen zaak. Maar wij vinden het niet zo prettig, wanneer zij een ander grijpen om daarmee tegen de muur te beuken.

Wij moeten dus wel iets doen om bepaalde zaken af te remmen. Ik heb daarover zo mijn eigen denkbeelden en heb er

trouwens ook heel wat werk aan.

Volgens mij gaat het om het volgende. Zoals u kunt weten, zijn heel wat mensen op het ogenblik in hun dagelijkse leven en streven gefrustreerd. Het gaat niet, zoals men zou willen.

Deze mensen zullen normalerwijze alleen maar wat ruzie maken of zeggen: barst dan maar. Maar wanneer dit machtige mensen overkomt, staatslieden, of generaals b.v., dan menen die, dat het noodzakelijk is met alle middelen de wereld aan te passen aan hun wensen, die zij dan erkende noodzaken noemen. Want, zo roepen zij uit, dit is noodzakelijk voor aller heil. Zo gaat het eenvoudig niet meer.

Wat een relevant verschijnsel is in de wereld. Wanneer b.v. een generaal ontdekt, dat discipline ontbreekt, die voor hem noodzakelijk is om een erkenning van zijn eigen juistheid en waardigheid te krijgen, dan is hij geneigd de militaire wet toe te passen op het gehele volk, tot men zijn waardigheid geheel erkent en op elk bevel gehoorzaam pareert; dan meent hij, dat de ideale wereld is bereikt.

Dit geldt natuurlijk niet in deze mate voor alle generaals. Maar er zijn er toch heel veel, die in die richting denken. In deze tijd is deze mentaliteit trouwens als overgeslagen naar lagere rangen. Er zijn heel wat kolonels, die op soortgelijke wijze "orde scheppen" en er is zelfs al een sergeant met hoogmoedswaanzin bezig zijn land naar zijn hand te zetten.

Wij moeten dergelijke mensen afremmen. Want wanneer zij beginnen met geweld en hun zin door kunnen gaan zetten in enkele grotere naties, loopt de zaak fout.

Er zijn trouwens ook andere leiders, die onder een zelfde frustratie lijden en daardoor onredelijk handelen. Neem als voorbeeld in uw eigen land de vakbond metaal. Stel, dat deze mensen zo boos worden, dat zij hun zin niet door kunnen zetten, dat zij naar geweld grijpen - daarover wordt door enkelen inderdaad nu reeds gedacht.

Het lijkt mij dan onvermijdelijk, dat tegenover dit geweld een groter geweld wordt gesteld. Wat niet alleen uitdraait op terreur, maar voor uw land bovendien betekent, dat een groot deel van de werkgelegenheid, die in handen is van buitenlands kapitaal, verloren gaat.

Deze situatie komt niet voort uit het feit, dat de mensen niet met elkaar willen praten. Zij willen allen best praten. Maar een ieder wil eerst gelijk hebben. Krijgt men dit niet, is men het niet meteen met de mensen eens, dan gevoelen zij zich gefrustreerd en zijn opeens bereid ondanks alles, wat het hen kan kosten, er met alle geweld tegenaan te gaan. Alle middelen lijken dan opeens goed, wanneer men maar denkt, daarmee zijn wil door te kunnen zetten.

Dergelijke mensen moeten afgeremd worden, want zij zijn voor de gehele wereld gevaarlijk. Wat niet wil zeggen, dat wij voor hen en hun streven geen begrip hebben. Trouwens, u kunt er ook van mee praten, denk ik. Want ook u hebt de laatste tijd wel enkele frustraties gekend, nietwaar.

Het gaat de laatste weken niet altijd, zoals u dat wilt. Kunt u nu uw goede humeur daarbij behouden, dan is er verder niets aan de hand. Maar u kunt er ook nijdig over worden. Dan wordt u onredelijk. En wie onredelijk wordt, meent alle redenen te hebben om anderen tot slachtoffer van zijn onredelijkheid te maken.

Of om het eens anders te formuleren: Wanneer pa in zaken niet alles door kan zetten, wat hij werkelijk wenst, heeft ma thuis geen leven meer. Een bekend verschijnsel.

Dat ziet u de laatste tijd veel en u zult daarmee wel enige ervaringen hebben opgedaan. Nu zullen wij ons heus niet met u gaan bezighouden. Daarvoor zouden wij trouwens geen krachten genoeg kunnen opbrengen.

Wij hebben toch heel wat werk te doen zonder ons met alle onbelangrijkere zaken bezig te houden, U moet maar denken dat je stijfhoofdige idioten, die veel schade kunnen aanrichten, heus niet alleen onder de staatslieden en zo vindt.

Wij moeten proberen alle belangrijke mensen schaakmat te zetten, er voor te zorgen, dat zij hun wil, hun frustraties, vooral niet zo kunnen uitleveren, zoals zij dit in feite zouden willen.

Wat vervelend is, maar wel belangrijk. Want wanneer die mensen hun frustraties wel kunnen gaan uiten, is het einde zoek, daar elke verdere ontwikkeling verdere frustraties oproept bij henzelf, zowel als bij anderen. Alle redelijkheid valt dan weg. Er blijven alleen nog maar emoties, waarbij zelfs alle geestelijk inzicht op de achtergrond raakt.

Wij zijn dan ook druk bezig de zaken een beetje in balans te houden. Wij dachten, dat dit met rond 6 maanden wel bekeken zou zijn. Wat een hele tijd is. Bovendien hebben wij geen 48 uren-werkweek, zodat wij voortdurend in de weer zijn.

De tegenstelling in dit geval kun je als volgt omschrijven: Zoveel mensen hebben het begrip polarisatie betaald met persoonlijke eenzijdigheid, dat zij niet meer in staat zijn te beseffen, dat een dergelijke eenzijdigheid ook dermate onevenwichtig is, dat alles uit het evenwicht zou geraken, wanneer zij zich door zouden kunnen zetten.

Maar vele mensen vinden ook, juist in deze tijd van frustraties, in zichzelf een rust of een kracht, waardoor zij niet alleen in staat zijn hun eigen teleurstellingen en tegenslagen te verwerken, maar gelijktijdig ook voor anderen een stabiliserende invloed kunnen zijn en zo zelfs bepaalde geestelijke krachten en impulsen aan anderen over kunnen dragen.

Wel mooi geformuleerd, vindt u niet? Het is mijn specialiteit. Maar moeilijk is het vaak wel. Ik heb nu eigenlijk het mijne wel gezegd, maar ik klets graag, dus ik ga nog even door.

Misvattingen tref je overal. Mensen begrijpen elkaar niet of zeggen iets, wat geheel verkeerd uitpakt. Zo kwam er laatst een Amerikaan op de walletjes, die meende, dat dit viel onder openbaar verkeer. Wat misverstanden in de hand werkt.

Zo hoorde ik een katholiek spreken over Gods wil, waarmee hij scheen te bedoelen, dat je een mis alleen in een bepaalde taal en op een bepaalde wijze op kunt dragen.

Wat natuurlijk een groot misverstand is, want God trekt zich van dergelijke dingen heus niets aan. Maar er zijn wel heel wat kardinalen, die zich dit aantrekken. Om dit dilemma te omzeilen, zou men misschien van God wel een kardinaal kunnen maken, maar dat zou ook weer gevaarlijk zijn, want dan zou men wel eens een goede paus kunnen krijgen. Daarom denkt men daar maar liever niet over.

Een ander misverstand hoor ik vaak, n.l. de verklaring,

dat voor Nederland progressiviteit de enige uitweg uit de impasse zou zijn. Want uw land kent op het ogenblik geen enkele werkelijke impasse behalve die, welke veroorzaakt wordt door een vorm van een progressiviteit, die niet in staat is de werkelijkheid onder ogen te zien.

Hopelijk heb ik nu niemand pijn gedaan. Maar zo heel erg is het misschien toch niet. Want werkelijke progressiviteit dient niet te bestaan uit dromen, over hoe het zou moeten zijn, maar uit een omvormen van dat, wat is, tot een grotere doelmatigheid en bruikbaarheid.

Want alleen op deze wijze kom je tot een werkelijke en houdbare ontwikkeling. Ik kan de mensen bewonderen, die zeggen, dat witkar en witfiets de oplossing vormen voor alle verkeersproblemen.

Alleen zijn er heel wat mensen, die voor dergelijke voertuigen niet veel voelen. Stel je eens voor, de eerste en de tweede kamer gaan uit. De schoolbel heeft geklonken, de vergadering is weer eens afgelopen en nu moet een ieder op de fiets naar huis. Dan komt niemand thuis, want de ene helft wil alleen maar naar links en de andere alleen maar naar rechts, dus blijft het kringetjes rijden.

Maar om tot de ernst terug te keren: je moet de mensen overtuigen, dat je oplossing juist is. Wat volgens mij de juiste oplossing zou zijn?

Tweeledig volgens mij. Zo zal men moeten beginnen met een juiste opvoeding, waardoor de auto niet meer een zo noodzakelijk euvel is, waaraan je status en gevoelens van macht ontleent. Opvoeding is overigens ook een kwestie van gezag - voor sommige ouders is het wel goed, dat ook eens te horen.

Het tweede deel van de oplossing is een scheppen van meerdere alternatieven voor het autovervoer, zodat een ieder toch het gevoel kan hebben, dat hij op zijn eigen wijze reist en zijn eigen wegen gaat.

Neem nu eens die opvoeding. Je kunt natuurlijk, zoals velen beweren, dat je het verkeer uit alle steden moet weren. Maar dat lukt je toch niet, want er zullen altijd belangrijke mensen zijn, die in alle geval per auto moeten kunnen komen.

Je zou echter een verkeerssysteem kunnen instellen, waarbij men alleen in bepaalde delen van de stad in kringen kan rijden, zodat men, om naar een ander deel van de stad te komen, de stad eerst moet verlaten om dan, van buitenaf, zijn bestemming te bereiken.

Dan wordt het verkeer dermate praktisch en moeilijk, dat de mensen als vanzelf naar andere vervoersmogelijkheden zullen gaan zoeken. Goed openbaar vervoer zou een eerste vereiste zijn, maar daarnaast zou men voor b.v. een fiets minder beperkingen moeten laten gelden dan voor de auto.

Zo zou je veel op kunnen lossen, zonder daarbij een gebruik te maken van macht en gezag op een voor allen onaanvaardbare wijze.

Ik heb trouwens ook bezwaren tegen de opvoeding van kinderen in deze tijd. Aan de ene kant is er volgens mij sprake van een tekort aan gezag. Een kind moet weten, wat de regels zijn. Wanneer u met uw regels en de handhaving daarvan halfzacht te werk gaat, zal het kind keihard al uw regels en bevelen terzijde stellen, wanneer het maar een kans daartoe krijgt.

Aan de andere kant dient een kind de mogelijkheid te hebben om zichzelf te ontplooien en volgens mij betekent dit, dat het de mogelijkheid moet hebben eigen ervaringen op te doen en een eigen verantwoordelijkheid te dragen op de punten, waar geen algemene regel is te geven, die verantwoord en redelijk plus noodzakelijk is .

Dan heb ik het gevoel, dat in de grote mare in uw tijd een neiging tot sprookjesvertellen een rol speelt. Ook voor volwassenen. U weet wel: poets uw tanden met een bepaalde tandpasta en u hebt meteen een vrijer, dames... De t.v. zegt het zelf Dergelijke dingen worden u steeds verteld.

Zoals men u duidelijk maakt: alleen wie bij een bepaalde kruidenier koopt, is werkelijk verstandig. Het kost U natuurlijk wel een paar centen meer, maar dan kunt u uzelf tenminste voor vol aanzien.

En de volwassenen zijn tegenover kinderen precies zo: Zit niet zo in je neus te peuteren, Jan, anders krijg je een brede negerneus. Wat niet alleen een sprookje is, maar bovendien nog een vorm van discriminatie.

Kind , vraag toch niet altijd waarom. Mensen die altijd waarom vragen, komen in de gevangenis.... Zijn er ooit al mensen in de gevangenis gekomen, omdat zij vroegen waarom? Ziet u wel, u kunt geen sprookje meer van waarheid onderscheiden. Want er zijn vele mensen in de gevangenis gekomen, omdat zij de moed hadden om te vragen "waarom "? Dat is zelfs wel in Nederland gebeurt, al is het hier dan iets langer geleden dan in andere landen.

Mensen zijn vreemde wezens. Overal hoor je de mensen zeggen, dat men een eigen moraal dient te hebben. Maar als het er opaan komt, lijkt het wel, of je daarom moet kiezen tussen de sexshop en de kerk.

Ergens in uw wereld is naar mijn gevoel iets niet in orde. De politie is er om de burgers te beschermen. Maar in vele gevallen blijkt de politie er voornamelijk te zijn om een rust te handhaven, die voor enkelen belangrijk is, ofschoon zij gelijktijdig een dulden van onrecht voor velen inhoudt.

Men heeft wetten, die gemaakt worden tot heil van het algemeen. Zij zijn dan inderdaad soms heilzaam, maar dat komt dan, omdat niemand er zich iets van aan trekt. Lijkt dit onjuist? Kijk dan eens naar het verkeersreglement en het gedrag van automobilist en voetganger.

Het reglement stelt b.v., dat een voetganger dient over te steken op de aangeduide oversteekplaatsen en daar voorrang heeft, maar wel zodanig dient over te steken, dat het tegemoetkomende verkeer alle mogelijkheid heeft om te stoppen.

Geloof het maar niet. Menige automobilist schijnt een zebrapad te beschouwen als een aangeduide zone, waarin hij de voetgangers een beroerte mag bezorgen.

En de nederlandse voetgangers zijn kennelijk erg spaarzaam: wanneer zij een zebrapad zien, denken zij: laat ons die verf niet bederven en steken dus vlak daarnaast de straat over.

U lacht. Maar wanneer u even ernstig over dit alles nadenkt, vindt u dan ook niet, dat dit een vreemde wijze van reageren en leven is? Aan de ene kant hebt u kennelijk sprookjes nodig om te ontdekken, wat deugt en wat niet en aan de andere kant doet u altijd weer dat, wat verboden en dus als niet goed beschouwd wordt.

Zoals men in uw dagen enerzijds voortdurend spreekt over de verantwoordelijkheid van de mensen, het gevoel van aansprakelijkheid, dat zij dienen te tonen en anderzijds hen het gelijktijdig onmogelijk maakt hun verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid op hun eigen wijze te dragen.

Ik heb het gevoel, dat de mensen meer zouden kunnen zijn, meer zouden kunnen doen ook, dan op het ogenblik algemeen toegestaan wordt geacht.

Ik heb natuurlijk niets tegen allerhande instellingen van deze tijd. Ik maak alleen bezwaar tegen de dwang daarvan gebruik te maken en verzet mij evenzeer tegen het feit, dat de mensen zo vele dingen kunnen doen, die zij nooit zouden wagen, wanneer zij zelf daarvoor geheel aansprakelijk zouden zijn.

Ik maak vooral bezwaar tegen de steeds meer mensen bevangende illusie, dat een ander het altijd beter weet dan zij zelf. Wanneer binnenkort de mensen gekonfronteerd worden met hun innerlijke herinneringen en gaven, zal juist dit moeilijkheden veroorzaken.

Deze invloed betekent niet alleen, dat een mens meer zal kunnen presteren. Het impliceert ook, dat de mens beseft in zijn persoonlijk leven meer gebonden te zijn, dan de mensen in het verleden ooit geweest zijn. Want het is toch wel krankzinnig, dat in een wereld, die zich zo hoog boven de middeleeuwen verheven acht, de kans van een mens zelf zijn leven tot iets werkelijk waardevols te maken, zoveel kleiner is?

Zoals het mij vreemd voorkomt, dat in een maatschappij, die zich christelijk en hoog beschaafd noemt, elke mens wel verzorgd wordt als een stuk vee, maar dat de kans om gehoor en hulp te krijgen op een zuiver persoonlijke basis kleiner is, dan zelfs in de meest heidense perioden van Babylon en Egypte.

Dat ligt niet aan de mensen zelf alleen. Dat ligt aan een verkeerde wijze van denken. Men meent, dat solidariteit betekent: iedereen het zelfde en allen zonder meer aan elk bevel gehoorzamen.

Zo bezien is er niemand op de wereld, die meer solidair is dan een soldaat in een marcherende compagnie. Want als men links roept, verzet hij het linker been, zegt men rechts, dan verzet hij het rechterbeen, hij is gekleed als allen rond hem en bezit op dat ogenblik geen andere inzichten dan degenen rond hem. In perfecte solidariteit loopt hij naar een doel, dat hij niet kent en hoopt maar, dat het niet te ver weg ligt.

U moet niet marcheren met de anderen. U moet leven. U kunt door bevelen, maatregelen, steun, hulp en het recht op dit en dat heus niet waarlijk bewuster worden en bewuster gaan leven. U zult integendeel juist daardoor geremd worden in de ontwikkeling van uw eigen persoonlijkheid, in het gebruik van uw eigen krachten en gaven, het doordringen in eigen geestelijke waarheid en het volledige gebruik van uw geestelijke vermogens.

Daarom zeg ik, dat de tegenstellingen van heden vooral leven in hetgeen de mensen innerlijk beseffen en beleven en hun uiterlijke toestand.

Hebt u commentaar?

x Bedrijfsleven e.d. kunnen zich moeilijk omstellen. Is dit in bepaalde opzichten geen remmende factor?

- Ja, het bedrijfsleven in de huidige vorm is een remmende factor. Het wordt immers door de arbeiders nog teveel als tegenstander beschouwd en te weinig als medestander. Indien echter de arbeiders er in slagen meer in de leiding van het bedrijfsleven te infiltreren, zullen zij m.i. zowel het bedrijf als de leiding dermate kunnen beïnvloeden, dat een aanvaardbare vorm ontstaat, welke geen rem meer betekent, doch eerder de basis kan vormen van een werkelijke en algemene vernieuwing. Nu echter is er teveel gezagsbewustzijn bij de leiding, terwijl de arbeiders 'n verborgen gevoel van minderwaardigheid kennen.

Een oplossing zou m.i. onder meer kunnen worden gevonden door een regeling te maken, waardoor elk bedrijf, dat geheel of ten dele wil sluiten, eerst de arbeiders de gelegenheid moet geven gedurende enige tijd zelf te proberen de zaak rendabel te maken, dit op eigen risico van die arbeiders en de zekerheid, dat bij slagen het bedrijf de boekwaarde ontvangt van het afgestoten bedrijf of bedrijfsdeel. Desnoods zouden banken of staat garant kunnen staan voor de betaling van die boekwaarde en voorschot kunnen geven op te verwachten inkomsten, zodat de arbeiders over een minimumloon kunnen beschikken als voorschot gedurende de proefperiode. Men zou als garantie een toezichthouder van de staat kunnen aanstellen gedurende de periode, dat nog geen betaling door de arbeiders werd gedaan.

Vooraf in het begin zal de gemeenschap garant moeten zijn voor de mogelijkheid, gedurende enige tijd een dergelijk bedrijf te exploiteren of eventueel met behoud van dezelfde arbeidskrachten om te zetten in de richting van andere of afwijkende producten.

Volgens mij is dit geen groot bezwaar. De gemeenschap regelt ook nu reeds zoveel en keert zoveel uit, dat het niet zo gek zou zijn nu de mensen ook eens de mogelijkheid te verschaffen iets te volbrengen, wat volgens hen mogelijk is. Maar dan wel zo, dat men werkt met middelen, die de gemeenschap ter beschikking stelt, maar zonder garantie voor salarissen van de arbeiders. Dezen worden bepaald door de winst, die het bedrijf maakt.

Het voorschot van een minimuminkomen per arbeider zou aan het einde van het eerste werkjaar moeten worden terugbetaald. Is dit niet mogelijk, dan revertteert het bedrijf aan de oorspronkelijke eigenaar en ontvangt deze van staatswege een vergoeding van 10% van de boekwaarde of taxatiewaarde, welke van de twee het laagste is.

Volgens mij zou dit een prima middel zijn om willekeur en het doen prevaleren van zakelijke belangen boven menselijke belangen af te remmen. Maar ik geef toe, dat mijn oplossing zo radicaal is, dat zij zelfs niet meer progressief mag heten.

x. Maar hoe dan de mentaliteitsverandering, die noodzakelijk is

- Een mentaliteitsverandering kun je nooit bewerkstelligen door een groot aantal mensen alle verantwoordelijkheid te ontnemen en hen er zo toe te verleiden hun voor de gemeenschap belangrijke gaven en mogelijkheden niet verder te ontwikkelen.

Ik meen, dat voor uw land op het ogenblik kan worden gesteld, dat het deel van de bevolking met werkelijk verantwoordingsbesef, niet meer bedraagt dan 8%. Het enigszins mentaal ontwikkelde deel van het volk, dat zich ook verder wil ontwikkelen kan op rond 20% worden gesteld.

Vroeger hield men de mensen bewust dom door de mogelijkheid tot onderwijs te beperken. Nu houdt men de mensen dom door hen te vertellen, dat zij wijs zijn, wanneer zij het denken aan anderen over laten en vooral niet nadenken over alles, wat zij als weten of recht eisen en aanvaarden.

x Het afgelopen jaar was een saturnusjaar. Op 1 april krijgen wij een ander jaartype, heeft dit invloed?

- Het heeft met wat ik heb besproken niet al te veel te maken. Overigens: wanneer u spreekt van een saturnusjaar, dan moet u het aanbreekende jaar een jupiterjaar noemen en er geen aprilgrap van maken, want deze periode gaat in bij het bereiken van het lentepunt.

Wel heb je zo astrologisch-almchemistisch een jaartype vast gesteld, waarin bepaalde ontwikkelingen kunnen worden verwacht. Ga je na, hoelang de saturnusinvloeden nog blijven overheersen in het jupiterjaar, dan moet men nu stellen, dat die inwerking eerst aan het einde van de zomer afneemt: tot die tijd zal er dus weinig veranderen. Daar het door mij gestelde enkele maanden in de toekomst lag, heeft het daar niet veel mee te maken.

x Hoe komt het, dat saturnus zo lang doorwerkt in dit jupiterjaar?

- Dat heb ik mij ook al afgevraagd. Mogelijk is saturnus vrouwelijk en wordt de arme jupiter daarom zolang gedomineerd... Overigens klopt dat met de typische verschijnselen van uw tijd:

Vele vrouwen zijn dermate geïnteresseerd in de emancipatie van de vrouw, dat zij al, wat de vrouw eigen is, terzijde willen werpen om man te worden, waardoor zij als vrouw steeds minder waard worden, terwijl zij als man hun positie in de wereld veel slechter zullen kunnen handhaven. Ik vind dat maar een rare situatie.

x Gaan de mensen niet te veel af op leuzen?

- De mensen denken tegenwoordig nog, dat, wanneer zij iets maar hard genoeg en vaak genoeg roepen, het ook waar is. Naar andere mensen kijken doen zij toch slechts in een beperkt aantal situaties. Maar ik zou niet willen zeggen, dat men leuzen ziet in de plaats van mensen. Wel treden leuzen vaak in de plaats voor een gebruik van het gezonde verstand. Want het schijnt een bijgeloof van deze tijd te zijn, dat alles, wat je vaak genoeg en hard genoeg zegt, waar zal worden.

Sommige mensen denken kennelijk, dat geluidsterkte gelijk komt aan macht. Werkelijke macht is echter eerder gelegen in een geluidloos voorbereiden van hetgeen je wilt bereiken, waarbij je er zorg voor dient te dragen, dat eventuele tegenstanders hun ongenoegen en agressie grotendeels in schreeuwen kunnen ontlaaten, voor zij tot mogelijke actie over gaan.

x wij moeten juist door tegenstellingen leren. Zouden de tegenstellingen misschien zo groot worden, omdat wij er nog niet genoeg van geleerd hebben?

- Dat kan ik wel onderschrijven. Wanneer je n.l. in tegenstellingen de waarheid ziet, weet je ook de juiste weg te kiezen. De meeste mensen kiezen echter voor het extreme. Waarbij het extreme meestal een onmogelijkheid vertegenwoordigt, daar onze wereld van het mogelijke nu eenmaal tussen het onmogelijke begrensd is, zowel wat denken als daden betreft.

De meeste mensen kiezen nog steeds voor het in wezen onmogelijke, zodat zij niet uit het gebeuren leren, hoe zij

door reëel streven zich een weg tot hun doel kunnen banen. Zij menen, dat je iets bereikt door te streven naar het onmogelijke, maar daarmee bereik je juist niets, omdat je dan geen voldoende evenwicht in jezelf kunt vinden om zo een tegenwicht te vormen voor je dromen, terwijl je verder worstelt in de werkelijkheid.

Zo, daar zijn wij dan doorheen. Zou ik nog enkele minuten mogen nemen voor mijn spelletje? Wat zal ik omschrijven?
Een bril : datgene, wat men op de neus draagt, wanneer het klein is en waarop men gaat zitten, wanneer het groot is.

Misvatting: Een intellectuele misgreep, waardoor men alles niet voldoende vat, zodat men ook niet meer gevat genoeg is om aan een misstand een einde te maken.

Miss-verkiezing: een misoordeel over de schoonheid van de missen, aangezien een miss, die niet mis is, wordt aangeduid als supermiss, zonder dat alle andere missen daarbij mede beoordeeld zijn.

Neus: datgene, wat een mens steekt in die zaken, waar hij beter buiten kan blijven.

Klattergoud: dat, wat de meeste mensen voor echt nemen, omdat het echte hen meestal te zwaar is. Dat geldt vooral voor het intellectuele goud.

Terreur: een uitdrukking van onvermogen tot overreding of overtuiging, zodat men grijpt naar geweld om af te dwingen, wat op zich zinloos is.

Een terrorist is dus iemand, die niet in staat is zijn gelijk aan te tonen en dus maar anderen vermoordt in de hoop, zo gelijk te krijgen. Wat de grootste misvatting is, die er bestaat.

Pressie: het duwtje, dat je iemand in de rug kunt geven, wanneer hij zich reeds op de goede weg bevindt. Meestal echter wordt pressie juist uitgeoefend, wanneer iemand zich op de verkeerde weg bevindt, met als gevolg de val van zowel degene, waarop pressie wordt uitgeoefend als de groep, die pressie uitoefent.

Vriendschap: de bereidheid een ander te nemen, zoals die is met de ander samen te gaan, zoals beiden dit kunnen aanvaarden in volle eerlijkheid en bereidheid voor elkander in te springen, onverschillig wat dit vergt.

Regenboog: het ding, waar de meeste mensen achteraan jagen, omdat zij denken, dat aan het einde een pot met goud zit.

Sexshop: Een winkel, waarin men de prikkels verkoopt, die een normaal mens reeds vanzelf in eigen leven vindt.

Polarisatie: een mooie naam voor het geestelijk of mentaal blind zijn aan een oog.

Kleinzieligheid : de uitdrukking, die men gebruikt voor anderen, wanneer dezen u niet zielig genoeg vinden, of te klein houden volgens uw eigen oordeel.

Meditatie: dit zijn twee dingen. Want meditatie behoort een zo sterke concentratie te zijn, dat men daardoor de werkelijkheid in zichzelf kan vinden en van daaruit voor zichzelf nieuwe waarheden kan ontdekken.

Voor de meeste mensen is het echter een innerlijk bazelen over een onderwerp, waar men niets van af weet en wel op zodanige wijze, dat men denkt, dat men heel wat bereikt heeft.

Formateur: Indien dit bedoeld is op de huidige situatie, zou ik zeggen: een politieke bulldozer.

Hierbij wil ik het dan maar laten. Ik ben erg dankbaar, dat u mijn spelletje mee hebt gespeeld. Ik vind het zelf zeer amusant. Mijn onderwerp heeft overigens meer inhoud gehad dan u mogelijk denkt. Voor degenen, die goede verstaanders zijn, zit er zelfs een klein sleuteltje in voor de nabije toekomst Goeden avond.

-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-

Goeden avond, vrienden.

Een mens schiep voor zichzelf een beeld. Toen hij het geschapen had, vernietigde hij het. Want het was niet zijn droom. Voor zichzelf was hij tekort geschoten.

Maar degenen, die zijn werk reeds hadden gezien, betreunden dit zeer. Want, zo zeiden zij, zoveel schoonheid heeft deze aarde nog zelden gekend.

De mens streeft en altijd weer hebben wij het gevoel, dat wij tekort schieten tegenover onszelf en tegenover de wereld. Altijd weer vragen wij ons af, of het niet beter en ander zou kunnen. Toch doen wij het beste, wat voor ons mogelijk is.

Het verleden, dat wij altijd weer betreuren of verheerlijken, is dood. Wij leven elk ogenblik opnieuw. Telkenmale wanneer wij denken, telkenmale wanneer wij handelen, begint a.h.w. een nieuw leven.

Dan zijn er nieuwe ervaringen en bereikingen. Het verleden is dan onbelangrijk geworden. Wanneer gij meent met schulden beladen te zijn, uzelve voelt als iemand, die tekort is geschoten in het gehele leven, dan vergeet u vaak, dat U op dit ogenblik anders kunt denken, anders kunt handelen en dat daarmee het verleden voorbij is.

Een kind vroeg aan zijn moeder: Moeder, hoe komt het dat de wereld bestaat? De moeder zei tot het kind: ik weet het niet. Dat moet je zelf maar vinden. Zo heeft het kind een leven lang gezocht om te kunnen begrijpen, waarom de wereld bestond.

Toen het kind stierf, was het niet wijzer geworden. Want er zijn in de kosmos, in de sferen, raadselen, die een mens nooit kan ontsluiëren.

Wanneer wij te ver grijpen, bereiken wij niets. Een mens, die, in één dag een brug wil bouwen over een ravijn, zal ofwel falen, danwel slechts een gewrocht tot stand brengen, dat straks de ondergang voor anderen betekent.

Een mens echter, die steen voor steen bouwt met veel geduld, brengt een brug tot stand, die vele eeuwen lang mensen en wagens kan dragen. Zo is het ook geestelijk. Wij kunnen een wereld niet opeens veranderen, door anders te denken en anders te zijn. Maar wij kunnen wel van ogenblik tot ogenblik de waarheid steeds weer opnieuw erkennen en deze waarheid als bouwsteen voegen bij datgene, wat wij de wereld bieden.

Dan, steen na steen, kunnen wij een brug bouwen, die voor de gehele mensheid toegankelijk is. Deze anderen zullen niet weten, hoeveel moeite u dit heeft gekost. Zij zullen

niet beseffen zelfs, hoe belangrijk dergelijke bouwers wel zijn. Maar de brug is dan gebouwd en dat is het werkelijk belangrijke.

Wanneer een mens voor zijn God wil treden, zo zegt de traditie, dat hij de ogen gesloten houdt en zich neerbuigt tot de aarde. De mensen denken, dat dit noodzakelijk is om God eerbied te betuigen.

Dat nu is dwaasheid, want de Schepper leest immers al, wat in je wezen is. Maar je kunt God niet aanschouwen.

Wie de werkelijkheid aanschouwt, is niet meer. Hij vergaat in het verterende vuur van waarheid, dat hij niet verdragen kon.

Een mens, die treden wil voor de waarheid, hij zoekt niet naar een waarheid, die verborgen ligt achter de sterren. Hij zoekt een waarheid, die hier en nu voor hem bestaat.

Wanneer je gelooft, zo moet je werkelijk geloven. Het heeft geen zin om te zeggen: Ik geloof, terwijl je in jezelf aarzelt of twijfelt.

Wanneer je stelt: ik geloof, dat mijn God mij zal beschermen, zo moet je ook niet aarzelen om, wanneer dit nodig lijkt, jezelf van de hoogste toren af neer te storten. Maar je moet dit nooit doen, zo jezelf hoger of waardevoller te maken.

Je moet geloven en in het geloof handelen, omdat je daarin werkelijkheid en waarheid ziet. God is onze Vader. Een vader is niet iemand, die alleen maar beschermt en je voedt. Hij is ook iemand, die zijn wetten stelt.

Wetten stelt elke vader tegenover elk kind. Hij zal niet zeggen: allen ben je gelijk en allen dien je dezelfde regels zonder meer na te leven. Want dan is hij geen goed vader.

De vader kent de verschillen in zijn kinderen en de verschillen in hun problemen. En elk van hen geeft hij wat nodig is en elk van hen verbiedt hij, wanneer dit noodzakelijk is.

De hoogste krachten, die ons regeren, waaruit wij leven, zijn als zo een vader. Zij geven ons een eigen wet, zij geven ons een waarheid en soms ook krachten en gaven. Daarmede moet wij, de kinderen, dan ons wezen en zijn waarmaken en uitdrukken, vorm en gestalte gevende aan het innerlijk ik, dat wij aarzelende soms erkennen, dat zij een enkele maal vaag uitdrukken en waarvoor wij toch ook weer ozo vaak wegvluchten.

Een eenvoudige mens had lange tijd in de woestijn geleefd. Nooit had hij zichzelf nog aanschouwd. Toen ging hij naar de stad. Hier zag hij een uit zilver gedreven spiegel, beschouwde het beeld, dat hij daarin zag en vluchtte er voor weg.

Want, zo sprak hij: ik heb een dreigend, oerlelijk gelaat gezien, een spook, daarom ga ik terug, zodat deze boze geest mij niet grijpen kan.

Mensen in de materie leven in de woestijn. Rond hen is leven en vruchtbaarheid en ervaring, dat is waar. Maar zij kennen niet de volheid van het volle geestelijke contact, dat bestaat, wanneer je terugkeert naar je werkelijke leven in de geest.

Wanneer een mens met zichzelf en zijn eigen werkelijkheid wordt gekonfronteerd, zo handelt hij vaak als deze woestijnbewoner.

De mens zegt dan: ik heb een monsterlijk gelaat gezien, een spook, en vlucht weg voor het licht van de waarheid.

Daarom is het goed, dat je jezelf leert kennen. Leer begrijpen, wat je bent: een mens, die zijn eigen zonden be-seft en aanvaardt, dat zij verkeerd zijn, kan het licht aanvaarden en zal het vinden.

Maar hij, die weigert te erkennen, wat hij waarlijk is, zal voor zich wegvluchten, wanneer hij gekonfronteerd wordt met de spiegel der waarheid.

Er was eens... het is al lang geleden, een wonderrabbi. Deze rabbi bad, kende de waarheid en in hem waren de krachten der engelen en het licht van de oneindige.

Zo kon hij vaak mensen genezen, maar soms sprak een engel tot hem: deze zult gij niet genezen, want deze moet sterven.

Nu was er in dit dorp, waar de wonderrabbi woonde, een arme vrouw. Al wat zij bezat was een enkel kind, een dochtertje, liefelijk als een bloem.

Op zekere dag kwam deze vrouw tot de rabbi en sprak: Mijn kind ligt op sterven. Red mijn kind, rabbi, want je kent de geheimen van het leven. Jij bent de enige, die mijn kind nog kan redden.

De rabbi bad, maar zie, een engel verscheen hem en zei: Dit kind moet sterven. Maar, diep bewogen door medelijden legde de rabbi toch het kind de handen op. En ziet: het genas.

Die nacht verscheen de engel opnieuw voor de rabbi en sprak: Voor u zal er geen hemelrijk zijn en geen herrijzenis. God wilde niet verloochenen, wat gij in Zijn naam hebt gedaan, maar tegen Zijn wil hebt gij gehandeld. Zo zult gij, wanneer de dood u roept, sterven voor altijd.

Toen jubelde de rabbi. Hij lachte en danste en sprak tot de engel: Breng mijn dank over aan God.

De engel deed dit, maar was ten zeerste verwonderd. Daarom keerde zij, met Gods toestemming, terug tot de rabbi en sprak:

Heer, waarom zijt gij zo vrolijk en verheugd in deze dagen? De rabbi antwoordde: Nu ik geen verdiensten voor een eeuwig leven meer hoop te vergaren, is het goede, wat ik doe, eerst werkelijk goed, want ik doe het zonder bijbedoeling. Zo verheug ik mij, dat ik het goede waarlijk kan zien en doen zonder aan mijzelve te denken.

Dit is een heel oud verhaal. Maar hoe waar is het. Ook wij handelen maar al te vaak goed om hetgeen wij zo hopen te verwerven. Eerst, wanneer wij zelf niets, maar dan ook werkelijk niets verwachten van hetgeen wij doen in de wereld, kunnen wij ons waarlijk verheugen, want dan eerst zijn wij waarlijk goed, waarlijk verbonden met de uiterste waarheid.

Wanneer wij wetten gehoorzamen, omdat wij vrezen bij niet volgen van de wetten bestraft te worden, zo zijn wij niet waarlijk lichtend en goed.

Maar wanneer wij handelen, zoals wij weten, dat het goed is, zonder straffen te vrezen, zonder ook loon of erkenning te verwachten, dan hebben wij de weg gevonden naar het ware leven.

Deze rabbi, waarvan ik u vertelde, kon niet meer sterven: hij leefde in de waarheid, die nimmer uitgeblust wordt. Wij, die leven om waar te maken, wat het goede is zonder te vragen,

wij vinden dezelfde waarheid en leren leven vanuit die waarheid.

De oude dagen, die lang vergaan zijn, die legenden zijn geworden, omvatten waarden: Er ging in die dagen en leraar rond. Velen bracht hij genezing.

Eens ontmoette hij een meisje, dat verlamd was en vroeg haar: wil je genezen? Zij echter sprak tot hem: Meester, ik wil gelukkig worden.

Toen gaf hij haar een stem, waarmee zij zingen kon, scherper dan alle anderen. Verlamd bleef zij al haar dagen, maar haar lied drukte uit, wat zij zeggen wilde en de mensen begrepen het en luisterden. En zij was gelukkig tot het ogenblik, dat voor haar de bevrijding aanbrak.

Legendes en verhalen zijn het, die deze dingen ons zeggen. Maar wat wij werkelijk van node hebben is datgene, wat ons gelukkig maakt, datgene, wat ons één maakt met de kracht, waarin wij leven.

Wij hebben niet de gezondheid nodig, die wij mogelijk verlangen of de rijkdom, die ons zo begeerlijk schijnt. Wat wij nodig hebben is de kracht in onszelf, waardoor wij verstaan worden door anderen, opdat wij niet leven in een eenzaamheid, maar God tot ons spreekt, wij kunnen spreken tot God en zo wij tot de mensen spreken, de mensen luisteren en door hun luisteren ons antwoorden.

Wie denkt dat het kwade verwerpelijk is, vergeet, dat zonder het kwade het goede niet zou bestaan. Eerst wanneer wij zelve kiezen kunnen, wat te doen, bezitten wij werkelijk iets.

Er was een rijk man, die een arme een geschenk wilde geven. Daarom schonk hij hem een zift, waarmee hij kaf van koren kon scheiden.

Maar de man had geen graan. Hij verkocht het geschenk en kort daarna was hij weer arm als tevoren. De rijke hoorde dit en liet de arme mens bij zich roepen.

Hij sprak toen tot hem: Ik heb u een zift geschonken. Waarom hebt gij die verkocht en verder gegeven? De arme antwoordde toen: Uw gave, heer, was voor mij niet te gebruiken.

Toen toonde de rijke hem het geheel, van al wat hij bezat en sprak: Kies. Een van deze dingen schenk ik u. De arme zocht lang, uiteindelijk nam hij een eenvoudige staf.

De rijke heer vroeg hem nu: Is dit werkelijk al, wat gij begeert? Ik heb u alles laten zien, tafels, stoelen, vaatwerk, ja, edelstenen heb ik u getoond en zakken met goud. Wat kiest gij dan een eenvoudige staf?

Toen sprak de arme: Heer, wanneer ik met die staf ga, zo kan ik daarop steunen en niemand zal haar mij willen ontnemen. Maar zou ik een van uw andere bezittingen gekozen hebben, ik zou haar snel verloren hebben en zonder steun verder moeten gaan, arm als tevoren.

Deze arme was een wijze, maar ook de rijke besefte toen eerst: Wanneer ik iemand iets wil schenken, zo moet ik de ander laten kiezen, zodat hij kan nemen, wat voor hem in zijn omstandigheden en leven waarlijk van betekenis is.

Dit verhaal ligt dicht bij de werkelijkheid. Ook wij hebben een Heer. Er is een kracht van Licht, die alle dingen kent en bezit.

Wanneer wij tot die Heer gaan, zo spreekt ook hij tot ons: kies uit al, wat ik bezit. Ik schenk het u. Maar wij kiezen veelal niet datgene, wat wij van node hebben.

Eerst wanneer wij kiezen naar onze behoefte en niet naar onze begeerte, zullen de krachten van het hoogste licht, de krachten van het leven, ons steunen op onze levensweg.

Dan zullen wij deze waarden nooit meer verliezen. Niemand zal ons benijden, maar de krachten zullen met ons gaan en bij ons blijven, tot het einddoel bereikt is.

Wanneer wij echter, gedreven door ons begeren, kiezen, wat wij niet werkelijk van node hebben, streven naar dat, wat niet werkelijk ons pas, dan verliezen wij de kostbare gave, dan zien wij deze versplinterd naar anderen gaan, zonder dat wij zelf op ons pad ook maar een enkele schrede verder komen, of ook maar voor een enkel ogenblik daardoor gelukkiger of wijzer zullen worden.

Mijne vrienden: u leeft in de materie. Toch wordt u, elke dag weer, deze keuzemogelijkheid gegeven. Kiest en gij kunt het gekozen bezitten, het zal waar worden.

Maar zo gij iets kiest, wat niet bij u past, dat geen deel is voor u van uw wezen en streven, zo zult gij reeds verloren hebben, voor gij beseft, wat gij bezit.

Vraag niet de grote dingen van de geest, vraag niet de grote dingen van God. Vraagt steeds weer, wat gij op dit moment waarlijk van node hebt. Wanneer gij die gaven ontvangt, gebruik hen wel.

Zeg nooit: deze gave zal ik bewaren tot later. Gebruik wat U gegeven wordt, elke dag opnieuw. Alleen zo zijt gij degene waardig, die u zijn gaven schenkt. Alleen zo maakt gij ook waar, wat gij zelf kunt zijn.

Een mens vroeg eens zijn Schepper: Waarom, Heer, hebt gij mij dit aangedaan. De heer antwoordde hem niet. toen vroeg hij in zijn grote ellende: Heer, help mij te dragen, wat gij mij hebt aangedaan. En de Heer antwoordde hem: Ik ben met u in alle kracht. En zo veranderde armoede in rijkdom, verlatenheid veranderde in verbondenheid.

Ook wij kunnen de krachten, die ons scheppen, de krachten die met ons zijn, die ons leven mogelijk maken niet vragen waarom. Het waarom is niet te beantwoorden, want wij zouden het niet begrijpen. Maar wij kunnen wel vragen om de kracht, er mede te leven en verder te gaan. Deze zal u gegeven worden.

Ik wil niet tot u prediken. Ik wil u slechts zeggen, wat waar is. Ik ben gegaan door vele sferen, zoals ook ik geleefd heb op uw wereld. En al, wat ik u gezegd heb met mijn beelden en verhalen, is een waarheid, die ik zelf geleefd heb.

U denkt vaak: dit is niet genoeg, dit moet anders zijn. Vraag u zelf liever: hoe kan ik, wat is, vollediger waar maken, hoe kan ik dragen wat bestaat, inhoud geven aan hetgeen er nu is.

Want daarin ontdekt gij de krachten, waardoor alle dingen veranderen, daarin vindt gij de gaven, waardoor gij anderen mee kunt delen, wat in u leeft.

Spreek niet van eeuwigheid, voor je beseft, wat de tijd is. De opeenvolging van gebeurtenissen en ogenblikken is voor u het enige, waarin gij waarlijk leven kunt. Leef dan elk ogenblik opnieuw, vraag elk ogenblik ook weer de steun, die gij waarlijk van node hebt. Gij zult zien, dat u in uzelf een licht vindt, dat steeds groeit, een licht, dat niet verteert, maar u doorstraalt als de adem van een nog onbegrepen oneindigheid.

Goeden avond.

d.d. 16 maart 1973